

Duurzaamheid voer-mest kringlopen

Wijnand Sukkel

Workshop voer-mest kringlopen, 8 juli 2009

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN UR

Enkele duurzaamheidsaspecten voer-mest kringloop

- Landgebruik en bodemkwaliteit
- Onevenwichtige kringlopen mineralen (ophoping en uitmijning)
- Milieuverliezen mineralen
- Broeikasgasemissies
- Energiegebruik
- Transport (ruimtegebruik, verkeersongelukken, fijnstof,...)
- Verspreiding ziekten en plagen
- .....

Fosforkringloop als belangrijk aandachtspunt

- Ophoping NL en uitmijning in land van herkomst
- Milieubelasting grond en oppervlaktewater NL
- Goedkoop winbare fosfor reserves nemen snel af

Keuzen voor een meer evenwichtige fosfaatkringloop hebben vaak ook belangrijke invloed op andere duurzaamheidsaspecten. Rekening mee houden!

Het effect van maatregelen op de samenhangende duurzaamheidsaspecten en op economie is complex en vaak moeilijk te voorzien

Plaatsingsruimte fosfaat

- Plaatsingsruimte 146 milj. kg in 2015
  - is nog geen evenwichtsbemesting!
  - bouwt hoge bodemvoorraden nog nauwelijks af
- Rekening houdend met daadwerkelijke afvoer, luxe opname gewas en afbouw ongewenst hoge bodemvoorraden zou plaatsingsruimte eerder ca 95 miljoen kg moeten zijn

v. Grinsven et al 2008: De vraag naar dierlijk mest en de normering van fosfaatgebruik

Meer veevoer uit Europa

- In Europa geproduceerde leguminosen kunnen vrijwel volledig de geïmporteerde eiwitrijke grondstoffen vervangen
- Nederland kan met huidige veebezetting niet in de eigen (eiwit) voederbehoefte voorzien
- In Noordwest Europa zou dat (voor Nederland) wel kunnen
- In Centraal en Oost Europa ligt nog veel grond braak en is nog ruimte voor productieverhoging

- Eiwitrijke grondstoffen uit Noordwest Europa kunnen in prijs momenteel niet concurreren met de huidige geïmporteerde veevoeder grondstoffen

Kamp, J. et al., 2008. Perspectieven van sojavervanging in voer

Duurzaamheid meer veevoer uit NW Europa

- Bij gelijkblijvende veebezetting in Nederland is er nog steeds een onevenwichtige fosforkringloop
- Meer eiwitrijke veevoer uit vlinderbloemigen uit NW Europa:
  - Minder energieverbruik door transport
  - Gevarieerder bouwplan in NW Europa
  - Lager N kunstmestgebruik in NW Europa (N binding leguminosen)
  - Minder risico's op afname bodemkwaliteit uit import landen
  - Minder risico op afname opgeslagen voorraad koolstof (bodem en bos)

Kamp, J. et al., 2008. Perspectieven van sojaveranging in voer

Veevoerproductie in Centraal en Oost Europa

- Fosforkringloop onevenwichtig
- Beperking transport en energieverbruik tov huidige situatie vrij klein
- Minder sturing mogelijk op duurzaamheid productie dan uit NW Europa

Kamp, J. et al., 2008. Perspectieven van sojavererving in voer

Oplossingsrichtingen

- Eisen aan duurzaamheid veevoerproductie in herkomstlanden
  - Round table of responsible soy
  - Basel criteria
- Meer leguminosen produceren in (NW) Europa
- **Mest scheiden en fosfaatrijke fractie terugbrengen naar land van herkomst**
- Vee houden daar waar voer word geproduceerd

Dank voor uw aandacht

© Wageningen UR

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN UR